

Mig a peu, mig a cavall

Pobles que han estat oprimits durant dècades reprenen l'alè i són escoltats pels seus opressors

Hi ha una colla de factors que conviden a pensar que vivim en una època raonablement bona. Ja sé que aquesta afirmació escandalitzarà algú, sobretot a membres militants del pessimisme sistemàtic. Però jo ho veig així, sense que vulgui dir que ens podem lliurar a una autosatisfacció insensata. Perquè la bonança va per zones i en art —per exemple— crec que travessam una etapa de decadència, la qual cosa no és necessàriament dolenta, ja que quan s'arriba al capdavant d'una baixada és quan es produeix el delit de tornar a pujar.

He arribat a aquesta conclusió tan simple, gairebé beatífica, contemplant l'"Home assegut" i el "Bust de dona" que la família Ruiz Picasso ha tingut la gentilesa de donar a Barcelona.

La "distensió"

En essència, voldria referir-me a les relacions internacionals, que semblen haver emprès un bon camí.

La "distensió", aquest concepte relativament nou, es va imposant. Pobles que han estat oprimits durant moltes dècades, reprenen l'alè i són escoltats —o gairebé— pels seus opressors.

Les guerres en curs van perdent substància, com si els contendents es trobessin a frec de l'extenuació i s'haguessin adonat, de l'estupidesa de barallar-se a mort.

Les dictadures perden cos, i fins i tot alguna de les més tossudes es posa disfresses democràtiques.

Es clar que tenim, a nivell mundial, problemes angoixosos, però cada vegada en prenem més consciència, a causa de la profusió i la rapidesa de les comunicacions.

Això darrer és la gran revolució del nostre temps: qualsevol esdeveniment que tingui lloc a l'indret més llunyà d'on vivim, ens arriba a casa en forma de notícia servida pel so i per la imatge, molt poc després d'acomplir-se.

Em permeto de remarcar que es tracta d'un fenomen ben recent, perquè la generació anterior a la meua (pràcticament com si parlés d'abans d'ahir) trigava molt més a assabentar-se dels successos.

Sempre hi ha hagut actes de barbarie, delinqüència de mena diversa, corrupció i, en resum, accions de la conducta humana summament reprotables.

Però la seva existència no era de bon tros, tan comprometedorament divulgada com ara. I ja que el coneixement dels mals és el primer pas indispensable per a trobar-hi remeis, penso que se'n brinden excel·lents ocasions de

millorar. Confio (encara que se m'acusi de militar en l'optimisme) que ho sabrem aprofitar.

Naturalment, val més no referir a la "distensió", i és cert que té moments engrescadors, com ara aquestes trobades entre personatges poderosos que, a desgrat de l'antagonisme preceptiu que els separa, es desfan en somriures mutus i a vegades s'abracen i tot.

Les imatges dels observadors americans convidats a presenciar la destrucció de missils soviètics són seductorament confortants.

Males intencions

Però, de sobte, sembla que ens vulguin advertir que la tranquil·litat excessiva és una mala conselleria. Aquests dies, els americans han presentat al món, a so de tabals, un bombarder i un caça "furtius", pensats i construïts per burlar les defenses soviètiques. Es vanten que tots dos aparells voladors són capaços de penetrar en territori enemic i atacar-lo amb bombes nuclears, sense que els radars russos els puguin descobrir. No es pot negar que es tracta de

una idea carregada de males intencions.

Tanmateix, alguna cosa fa pensar en aquella "copla" castellana que és referència a una guitarra que només és per a enganyar, perquè no té cordes ni res.

Avions invisibles

Les informacions procedents dels Estats Units ens diuen que és molt difícil que el Congrés aprovi la construcció del B-2 (el bombarder "invisible") a causa del seu cost elevat, 500 milions de dòllars cada exemplar. Amb el F-117A (el caça també "invisible") ocorre una cosa semblant: resulta car i, a més, té l'inconvenient tècnic de no poder portar radars aeris, altímetres, ni emissors de ràdio, requisit indispensable per a fer-lo indetectable. Mai afer per a una màquina de guerra moderna!

Es té la impressió que els americans volen espantar els russos, però no massa, el just per mantenir en suspens el públic en general. Per la seva banda, els russos ja han insinuat que podrien destruir fàcilment els satèl·lits encarregats de dirigir els B-2 fins als seus objectius. Tots plegats, fan l'efecte d'uns bocamolls excessivament garlaires. La galeria, nosaltres, ens trobem a punt de creure que cada vegada tenen menys ganes de penjar-se. La qual cosa, si es confirma, és una notícia estupenda.

PERE CALDERS

oda
als, em diuen
riar amb el go-
de Barcelona.
lex. Dec estar
expliquen les
es hem aconse-
des. No és just
nguts de fora
a la feina." El
sentència: "Es
te de intrusis-
I és que Bar-
er avui, la ciu-
a Montpeller,
es trobades so-
omena l'acció
acció cultural
ncontre entre
situacions i
signe ben dir-
rup de treba-
ricans saben
celona, m'as-
ecten a interro-
grau: que si és
clandestina-
que si hi tro-
si se pensions
apers. Barce-
de moda.
de quilos d'a-
gent provocar
astre de Hi-
que ETA vol
manera es-
a. És, no ho
ment, la ciu-
ASI RIERA

Tortosa, any zero

entava tan, sols
ven la navega-
ortosa, un dels
ants d'Occident
marítim-fluvial
l-, estava en
es ciutats port
rània. Però el
l'liga a retreure's
ciutat de l'inte-
s'obris a una
que és el que fa
ecadent negoci
ment accelerà
rdua incalcula-
representa la di-
èrdua del port
fici de capital
n política es-
Tortosa a l'os-
decisivament
n desavantatge
ragona-Reus i
cians, desvini-
dural de Torto-

sa de les comarques extremes (Ri-
bera i Matarranya), atretes per
centres econòmics més dinàmics.

Rigor científic

Miravall explica en aquest lli-
bre els aspectes generals de la his-
tòria de Tortosa: hi podem seguir
l'evolució del paisatge urbà, i el
seu procés de generació urbana. I
de seguida hi vivim la Paleòpolis,
és a dir, com les coneixences ar-
queològiques de l'àrea tortosina
assoleixen una major riquesa ma-
terial dintre del primer mil·lenni
abans de Crist, potser per la seva
major proximitat o per afectes ca-
suals —observa Miravall—, sense
que això ens faci oblidar l'existen-
cia de focus d'antiguitat superior,
per exemple la Cova de l'Hospital,
de Roquetes, de 15.000 anys abans
de Crist.

L'època romana de Tortosa hi

és historiada en aquells segles d'a-
bans de Crist també i el llibre es
clou amb un capítol dedicat a la
descripció arqueològica del sòl
urbà: el Castell, la Costa del Cas-
tell, Sant Jaume, Remolins, el
Vall, la Rambla, Santa Clara i el
Sitjar. Col·laborador que es Ra-
mon Miravall en obres enciclope-
diques, blibiòfil i ordenador i in-
vestigador d'arxius, ha volgut fer
una revisió conceptual i tàctica de
la història de Tortosa, i en aquest
llibre es veu que ha estat feta amb
una reflexió metodològica i amb
un gran rigor científic. Autor de
més d'una trentena de llibres, Mi-
ravall, que és membre de l'Institut
d'Estudis Tarraconenses "Ramon
Berenguer IV de Tarragona", hi
va fundar ja el 1983 l'Institut
d'Estudis Dertonenses. Tortosa
ha d'estar ben agraïda a la feina
que fa.

J. V.

Fora d'hora

Glossa dominical

LA visita del presi-
dent-pelegrí a Roma ha
servit per a aclarir definitivament
la situació de Catalunya
dins l'Europa postmoderna.
Tot sembla indicar que el pro-
gressiu aprofundiment en la
italianització del país ens porta
cap a l'Edat Mitjana. Si Sala
Molins ens ha explicat en el seu
últim llibre que els catalans no
som ciutadans sinó súbdits,
Jordi Pujol amb el seu últim
viatge ens ha ensenyat —delectant-nos— que per damut dels
nostres deures como a súbdits
es troben els nostres deures
com a feligresos i que, més en-
lla de l'unitarisme superficial
dels tarradellistes i del pactistes
culturals, cal buscar la unitat
profunda i compacta d'una ca-
tolicitat capaç de vertebrar la
societat civil segons els dictats
de "la" tradició catalana.

Es indubtable que en l'ho-
ritzó es dibuixa un nou mapa
polític. Les disputes entre so-
cialistes i convergents són a
punt d'esdevenir obsoletes. El
nostre futur imperfecte serà el

pretèrit perfecte de les batalles
entre els guèlfes i el gibel·lins.
Ens caldrà escollir entre el con-
sum de filipiques imperials o la
ingestió d'homilies casolanes.
Sorgiran els capuletts i els
monteschi. I a la Catalunya
profunda creixerà l'índex de
mortalitat provocada per als
amors d'impossible concepció.
Xavier Bru de Sala jugarà la
carta romana i intercanviarà
insidiosos sonets amb un Nar-
cís Comadira que oblidant els
seus anys de seminari apostarà
pel partit gibel·lí.

Tot estarà preparat perquè
algun equànime filòsof nostrat
escrigui una pretensament paci-
ficadora "De Monarchia" a la
manera de Dante. Aleshores,
els navils de Ptagruel, fill de
Gargantua, podran salpar —en
un interminable jorn de les
vestals— cap a la navegació de
l'Humanisme. El Renaixam-
ent de Catalunya haurà començat.

JOSEP MARIA
RUIZ SIMON

HEMORROIDES, FÍSTULES, ETC.

Tècniques especials, radicals, definitives

SENSE DOLOR I EN UN SOL DIA

clínica
IBON
PRIMERA ÚNICA A ESPANYA
T. (972) 20 19 32 - 21 81 81

51-94-00.